

Stenogrammid

XIII Riigikogu, III Istungjärg, täiskogu korraline istung

Kolmapäev, 13.01.2016, 14:00

Toimetatud

14:00 Istungi rakendamine

1. 14:08 Raudteeseaduse muutmise seaduse eelnõu (129 SE) esimene lugemine

2. 14:21 Looduskaitseseaduse muutmise seaduse eelnõu (155 SE) esimene lugemine

14:00 Istungi rakendamine

14:01 Esimees Eiki Nestor

Austatud Riigikogu! Algab Riigikogu täiskogu III istungjärgu 1. töönädala kolmapäevane istung. Kõigepealt tulevad meie ette need tublid inimesed, kes soovivad üle anda eelnõusid või arupärimisi. Martin Helme.

14:02 Martin Helme

Lugupeetud spiiker! Head kolleegid! Annan Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsiooni nimel üle eelnõu Vabariigi Presidendi ametihüve seaduse muutmiseks. Me teeme seal vaid ühe paranduse, mis puudutab presidendi abikaasa ametihüvesid peale presidendi ametiaja lõppu. Loen selle ette: "Presidendi abikaasal tekib käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud hüvedele õigus vastavuses presidendi ametisoleku ajal presidendi abikaasaks olemise ajale. Tasu suurus määratakse presidendi ametis oldud päevade jagamisel presidendi ametiajal presidendi abikaasaks olemise päevadega." Praegu on meil olukord, kus Evelin Ilves oli üheksa aastat president Ilvesega abielus ja seaduse järgi ei saa pärast presidendi ametiaja lõppu sentigi, uus abikaasa on presidendi kõrval mõned kuud, aga hakkab saama 20% presidendi palgast ehk umbes 1000 eurot kuus. Meie arvates on see ebaõiglane ja see muudatus likvideeriks selle ebaõigluse. Ütlen veel siia juurde, et ma ei ole kunagi olnud eriline Evelin Ilvese fänn, aga ta on üheksa aastat kannatanud nalja- ja napsulembest abikaasat ja nii temaga käituda ei tohiks. Aitäh!

14:03 Esimees Eiki Nestor

Andres Herkel.

14:03 Andres Herkel

Härra esimees! Austatud rahvasaadikud! Äsja lõppenud infotunnis me pidasime peaministriga dialoogi teemal, et avalik sektor läheb oma palkadega erasektorist mööda ja et oleks vaja peale haldusterritoriaalset reformi avalikku sektorit korrastada ehk siis kokku tõmmata. Peaminister eriti ei vastanud meie küsimustele ja vastus ühele lisaküsimusele oli vististi ka täiesti eksitav. Seda kartes on rahvasaadikud Herkel, Adams, Lutsepp, Ammas, Aru, Talvik ja Kübarsepp koostanud mitmest küsimusest koosneva arupärimise. Me tahame täpsemalt teada avaliku sektori koondamiskava ja palgakasvu kohta, toome väga kentsakaid dubleerimis- ja pseudoülesannete näiteid ning küsime lõpuks ka selle kohta, kuidas edeneb selle koalitsioonileppe punkti täitmine, mis näeb ette peaministri rolli suurendamist koostööprobleemide lahendamisel. Koostööprobleeme on sellel valitsusel nimelt tekkinud õige palju.

14:05 Esimees Eiki Nestor

Arupärimine on esitatud kellele?

14:05 Andres Herkel

Arupärimine on esitatud peaminister Taavi Rõivasele. Eespool ma peaministrile ka viitasin.

14:05 Esimees Eiki Nestor

Aitäh! Märt Sults.

14:05 Märt Sults

Lugupeetud eesistuja! Kolleegid! Meie arupärimine on esitatud haridus- ja teadusminister Jürgen Ligile. Möödunud aastal oli koolides riiklik auditeerimine, mille käigus tuvastati väga palju rikkumisi, seda ka varjatud õppemaksu kogumisel. Härra Karis esines täiskogu ees ja rääkis rikkumiste sisust, aga sellele ei järgnenud Haridus- ja Teadusministeeriumilt mitte ühtegi liigutust. Üks põhiline oht, mis tekib, on see, et hariduse kättesaadavus koolides ei ole võrdne ja ei ole tagatud õpilaste võrdse kohtlemise printsiip. Kohtlemine hakkab sõltuma sellest, kui palju raha keegi koolile maksab. Samal ajal ei ole vaja seda raha maksta MTÜ-de ja sihtasutuste kaudu, kui koolide eelarves on olemas artikkel "Annetused". Kuna aga ei taheta maksta kõiki riigimakse, siis tehakse seda sihtasutuste ja MTÜ-de kaudu, ent siis ei ole see raha enam koolieelarve osa. Nii et põhimõtteliselt varjatakse kooli tulu ehk annetuste artikkel on tühi. Sellest johtuvad meie küsimused haridusministrile. "Mida on Haridus- ja Teadusministeerium ette võtnud aruandes märgitud, finantsdistsipliini rikkunud koolijuhtidega? Selgitage rikkumistes osalenud koolide ümberkvalifitseerimist kui ühte võimalikku lahendust alates 01.01.2016. a erakoolideks ning nendele koolidele alates 01.09.2016. a rakenduva erakooliseaduse mõjusid. Haridus- ja Teadusministeerium ei saa väita, et tegu ei ole erakooli tunnustega õppeasutustega, kuigi õppemaksu koguti "vabatahtlike annetuste" näol ja "varjatult". Kas riigikontrolör Alar Karis on teinud ettekirjutusi Haridus- ja Teadusministeeriumile, viidates eespool nimetatud koolidele, ja kui ei ole teinud, kas Haridus- ja Teadusministeerium on küsinud riigikontrolörilt juhtnööre ministeeriumi edasise töö korraldamiseks eespool nimetatud koolidega, toetudes auditeerimisel selgunud rikkumistele?" Ja on veel mõned küsimused, millele ootame haridusministeeriumilt vastust. Aitäh teile!

14:07 Esimees Eiki Nestor

Üks eelnõu ja kaks arupärimist edastatakse töösse kodu- ja töökorra seaduse alusel. Palun kohaloleku kontroll!

Kohaloleku kontroll

Kohal on 89 Riigikogu liiget ja 12 on kuskil mujal.

1. 14:08 Raudteeseaduse muutmise seaduse eelnõu (129 SE) esimene lugemine

14:08 Esimees Eiki Nestor

Alustame tööd, läheme tänase päevakorra juurde: Vabariigi Valitsuse algatatud raudteeseaduse muutmise seaduse eelnõu 129 esimene lugemine. Algataja nimel ettekandja on majandus- ja taristuminister Kristen Michal. Palun!

14:09 Majandus- ja taristuminister Kristen Michal

Austatud Riigikogu esimees! Austatud Riigikogu liikmed! Raudteeseaduse muutmise seaduse eelnõu väljatöötamine on tingitud vajadusest võtta Eesti õigusesse üle Euroopa Liidu direktiiv, millega luuakse ühtne Euroopa raudteepiirkond. Mõned muudatused tehakse vajadusest täpsustada vedurijuhtide direktiiviga seotud sätteid. Eelnõu mõjutab eelkõige raudtee-ettevõtjaid ja eelnõuga ülevõetava direktiivi põhieesmärgid on parandada mittediskrimineerivat juurdepääsu teenindusrajatistele, muuta raudteeturg läbipaistvamaks, tõhustada koostööd, et hõlbustada rahvusvahelisi raudteevõrke, stimuleerida usaldusväärsust ja jätkusuutlikku rahastamist ning suurendada reguleeriva asutuse ehk siis Konkurentsiameti pädevust.

Mainitud eesmärkide saavutamiseks peavad ettevõtjad vajadusel oma struktuuris muudatusi tegema, et eraldada teenindusrajatise käitamine muust tegevusest. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab võrgustiku teadaandes andma täpset teavet infrastruktuuri kasutamise tingimuste kohta. Avaliku raudteeinfrastruktuuri jätkusuutlikkuse tagamiseks on riik kohustatud jälgima, et

infrastruktuuriettevõtja tulud ja kulud oleksid viieaastase perioodi lõikes tasakaalus, ning jälgima ka, et ettevõtja oleks võimeline infrastruktuuri arendama vastavalt riigiga sõlmitud kokkulepetele. Vajadusel tuleb riigil infrastruktuuriettevõttesse rahaliselt panustada.

2015. aastal eraldati AS-ile Eesti Raudtee liiklusohutuse tagamiseks 5 miljonit eurot majandustoetust, mis on direktiivi kohaselt lubatud ja mida ei käsitata riigiabina. Eraldise eesmärk oli tagada raudteetaristu läbilaskevõime ning parandada ohutust nii jalakäijate kui ka sõidukite raudteeületuskohtadel. Lisaraha abil saab renoveerida 18 raudteeülekäigukohta ning 29 raudteeülesõidukohta, millest 14-le paigaldatakse täiendavalt tõkkepuud. Kokku parandatakse tõkete, torupiirete ja hoiatusmärkide abil ohutust 60 raudteeületuskohal. Peale ohutuse suurendamise on lisafinantseerimise eesmärk hoida rongidel sõidukiirust 120 kilomeetrit tunnis vähemalt 80%-l peateede kogupikkusest. Tõenäoliselt tuleb raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjaid toetada riigieelarvest pikema ajavahemiku jooksul, sest praegu kaubaveo mahud paraku vähenevad ja nende suurenemist ei prognoosita. Muudatuse kohaselt saab raudteeinfrastruktuuri kasutuse tasu määrata edaspidi infrastruktuuriettevõtja ise juhul, kui ta on sõltumatu ehk ei tegele raudteeveoga. Ettevõtja sõltumatust hindab Konkurentsiamet ja praegu määrab kasutustasu Tehnilise Järelevalve Amet.

Täpsustatakse vedurijuhtide perioodilise vahekontrolli nõudeid. Edaspidi peab kontrollima keeleoskust, kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt raudteel kasutamiseks määratud keel ei ole isiku emakeel. Keeleoskus on oluline, et vedurijuht ja dispetšer saaksid teineteisest kindlasti aru, vastasel juhul võivad arusaamatuste tõttu tekkida ohtlikud olukorrad. Praktikas kasutatakse nii eesti kui vene keelt, seega täiendavaid keelekontrolle muudatus kaasa ei too. Lisaks on täpsustatud, mida Tehnilise Järelevalve Amet ette võtab, kui leiab, et vedurijuht ei vasta nõuetele. Vastavalt vajadusele teavitatakse juhiloa väljastanud teise riigi asutust, sertifikaadi väljaandjat ning teatud juhtudel keelatakse vedurijuhil rongi juhtida. Palun toetada komisjoni ettepanekut ning esimene lugemine lõpetada! Aitäh!

14:13 Esimees Eiki Nestor

Kas eelnõu algataja esindajale on küsimusi? Peeter Ernits, palun!

14:13 Peeter Ernits

Aitäh, lugupeetud juhataja! Hea ettekandja, see on väga huvitav lektüür. Ma ei hakka ette lugema neid eurodirektiive, mis keelt väänavad ja kus on kirjas, kui palju tuleb üle võtta, ja nii mitmekümnete lehekülgede kaupa. Aga mul on konkreetne küsimus. Eesti Raudtee on teinud mitmeid parandusettepanekuid, küsin ühe kohta. Näiteks on neil märkus sätte kohta, kus on kirjas, et raudteeinfrastruktuuri ei kuulu raudteed, mis asuvad depoodes ja tehnohoolduspunktides. Vastus on, et seda ei arvestata, et tegelikult olge vait – direktiiv näeb ette, et nii peab olema. Ja neid punkte on veel. Kas siis nii ongi, et Eesti Raudtee ei tea midagi, aga need direktiivid, mida on kuus-seitse tükki, teavad, kuidas peab olema?

14:14 Majandus- ja taristuminister Kristen Michal

Ma olen täiesti kindel, et sinna ei ole kirjutatud: "Olge vait, küll direktiivid teavad." Ma arvan, et see on olnud täiesti normaalne kooskõlastusprotsess, kus esitati oma ettepanekuid. Ja ma tean, et ka Riigikogult on tulnud mõned ettepanekud juurde. Juhtivkomisjon ja asjaomane töörühm vaatavad veel need parandused üle ja siis saab seadusandja oma põhjendatud otsused teha.

14:14 Esimees Eiki Nestor

Valeri Korb, palun!

14:14 Valeri Korb

Aitäh! Lugupeetud härra minister! Mainitud eesmärkide saavutamiseks peavad ettevõtjad tegema suurt tööd ja ma mõistan neid, et peaks olema üleminekuaeg. Kui pikk see aeg võiks olla? Muidu hakkab seadus praktiliselt juba esimesel poolaastal toimima, aga inimestele on vaja anda aega, et täita kõik need nõuded, mis nendes paragrahvides kirjas on.

14:15 Majandus- ja taristuminister Kristen Michal

Ma arvan, et seaduses ette nähtud ajakava on täiesti reaalne. Riigi seisukohalt on küsimus pigem see, millised on need avalikud raudteed, mida vastavalt sellele lepingule – selle lepingu sõlmimine on seletuskirjas lahti kirjutatud – peab rahastama, et eesmärgid täidetud oleks. Nii et eeskätt panustatakse raudteede kvaliteedi säilimisele ja süsteemi jätkusuutlikkusele. Ma arvan, et pigem pakutakse siin raudtee-ettevõtjatele võimalusi isegi rohkem kui kohustusi.

14:15 Esimees Eiki Nestor

Peeter Ernits, palun!

14:15 Peeter Ernits

Aitäh, lugupeetud juhataja! Hea minister! Seletage mulle ära selline asi. Eurodirektiivid näevad ette, et reisi- ja kaubaplatvormid on reisi- ja kaubajaamade osa, aga Eesti Raudtee ütleb, et ei ole. Kust tuleb selline erinevus direktiivi ja Eesti praktika vahel?

14:16 Majandus- ja taristuminister Kristen Michal

Küllap te mõistate, et Euroopa õiguse ülevõtmise käigus selleks ongi erinevad kooskõlastusprotsessid ja erinevad menetlused, kaasa arvatud menetlus seadusandja juures, et erinevad arusaamad vormuksid kvaliteetseks õigusaktiks. Siin on Eesti Raudtee täiesti korrektselt ja õigel ajal oma arvamust avaldanud.

14:16 Esimees Eiki Nestor

Märt Sults, palun!

14:16 Märt Sults

Aitäh, härra eesistuja! Hea minister! Te märkisite ära, et teatud hulk raudteeületuskohti rekonstrueeritakse ja ees seisab muidki häid tegevusi. Mille alusel te need ületuskohad olete välja valinud, kas õnnetuste arvu järgi või tellimuse võitnud firma näpunäidete järgi?

14:17 Majandus- ja taristuminister Kristen Michal

Need on välja valitud koostöös Eesti Raudteega ja hinnatud on just seda, kus on vaja ohutust parandada. See on peamine kriteerium vähemalt minule teadaolevalt.

14:17 Esimees Eiki Nestor

Täna, härra minister! Rohkem küsimusi ei ole. Komisjoni ettekandja Kalle Palling, palun!

14:17 Kalle Palling

Austatud eesistuja! Head kolleegid! Hea minister! Majanduskomisjon arutas raudteeseaduse muutmise seaduse eelnõu esimest lugemist esmaspäeval, 11. jaanuaril. Komisjoni istungile olid kutsutud majandus- ja taristuminister Kristen Michal ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi raudteetalituse juhataja Indrek Laineveer. Minister esitas ülevaate eelnõu eesmärkidest ja sisust ning vastas täiendavatele küsimustele.

Eelnõuga võetakse üle Euroopa Liidu direktiivid, mis reguleerivad Euroopa Liidu ühtse raudteepiirkonna loomist ning vedurijuhtide sertifitseerimist. Muudatused muudavad raudteeturu läbipaistvamaks, tõhustavad koostööd, et hõlbustada rahvusvahelisi raudteevedusid, ning stimuleerivad usaldusväärset ja jätkusuutlikku rahastamist. Ühtlasi suurendatakse eelnõuga Konkurentsiameti pädevust.

Muudatused puudutavad eelkõige raudtee-ettevõtjaid, kes peavad vajadusel tegema muudatusi oma äristruktuuris, et eraldada teenindusrajatiste käitamine muust tegevusest. Raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja peab võrgustiku teadaandes andma täpsemat teavet infrastruktuuri kasutamise tingimuste kohta. Raudteeinfrastruktuuri jätkusuutlikkuse tagamiseks on riik kohustatud jälgima, et infrastruktuuri-ettevõtja oleks võimeline infrastruktuuri arendama vastavalt riigiga sõlmitud kokkulepetele, mis tähendab, et vajadusel tuleb ka riigil infrastruktuuri-ettevõttesse rahaliselt panustada.

Eelnõuga täpsustatakse vedurijuhtide perioodilise vahekontrolli nõudeid, mille kohaselt peab kontrollima ka keeleoskust, kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja poolt raudteel kasutamiseks määratud

keel ei ole vedurijuhi emakeel. Keeleoskus on oluline, et vedurijuht ja dispetšer saaksid teineteisest kindlasti aru, vastasel juhul võivad arusaamatuse tõttu tekkida ohtlikud olukorrad. Eelnõu täpsustab Tehnilise Järelevalve Ameti käitumisjuhendit, kui vedurijuht ei vasta kehtestatud nõuetele. Komisjon tegi konsensuslikult ettepaneku esimene lugemine lõpetada ja ühtlasi määrata muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 27. jaanuar kell 17. Aitäh!

14:19 Esimees Eiki Nestor

Küsimused komisjoni ettekandjale. Märt Sults, palun!

14:19 Märt Sults

Aitäh, härra eesistuja! Hea ettekandja! Küsimus on selline: millise raudteetaristu peab tagama riik, et rongid saaksid liikuda suurema keskmise kiirusega kui 120 kilomeetrit tunnis?

14:20 Kalle Palling

Sellist küsimust me komisjonis ei arutanud. Aga esimese ja teise lugemise vahel kindlasti saame selle küsimuse arutellu lisada ning kui on teise lugemise ettekanne siin saalis, siis saame sellestki täpsema ülevaate anda.

14:20 Esimees Eiki Nestor

Valeri Korb, palun!

14:20 Valeri Korb

Aitäh! Hea kolleeg! Ma tulen tagasi keeleoskuse juurde. Te ütlesite, et vedurijuht ja dispetšer peavad rääkima kahes keeles, eesti ja vene keeles. Kas siis, kui vedurijuht on Eesti kodanik ja räägib puhtast eesti keelt, aga ei valda vabalt vene keelt, peab ta, et seda paragrahvi täita, tegema vene keele eksami? Ja kui ta peab seda tegema, siis mis tasemel?

14:21 Kalle Palling

Praegune olukord raudteesektoris on selline, et kehtivad töökeeled on eesti ja vene keel. See tähendab, et töötajad peavad valdama mõlemat keelt. Selles mõttes mingit muutust praegusega võrreldes ei ole.

14:21 Esimees Eiki Nestor

Rohkem küsimusi ei ole. Aitäh, Kalle Palling! Avan läbirääkimised. Kõnesoove ei ole. Eelnõu 129 esimene lugemine on lõppenud. Määrان muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 27. jaanuari kell 17.

2. 14:21 Looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu (155 SE) esimene lugemine

14:21 Esimees Eiki Nestor

Meie järgmine päevakorrapunkt on Vabariigi Valitsuse algatatud looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu 155 esimene lugemine. Algataja nimel ettekandja on keskkonnaminister Marko Pomerants. Palun!

14:22 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Tervist, lugupeetud eesistuja! Hea saal! Juhtusin siin läheduses olema ja esitlen teile looduskaitseaduse muutmise seaduse eelnõu 155. Oleme selle ette valmistanud Keskkonnaministeeriumis. Eelnõu käsitleb põhiliselt kolme sisulist teemat, lisaks viiakse seaduses olevad viited Euroopa Liidu õigusega kooskõlla ja kasutame muidugi hea õigusloome tava ja normitehnika eeskirja.

Võõrliikide regulatsiooni puudutav muudatus on vajalik, et viia võõrliikide kasutamise sätteid vastavusse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega, mis sätestab invasiivsete võõrliikide levimise ennetamise ja ohjamise nõuded Euroopa Liidus. Nimetatud määruse kohaselt ei tohi Euroopa Liidu jaoks probleemseid võõrliike ilma loata importida, vedada, pidada ega paljundada. Erandkorras saab selliseks tegevuseks taotleda luba, kui tegevus on vajalik teadusuuringute või *ex situ* liigikaitse jaoks. Lube

väljastab, peatab ja tühistab liikmesriigi pädev asutus, mis eelnõukohase seaduse järgi on Keskkonnaamet. Probleemsete võõrliikide nimekiri kinnitatakse rakendusaktiga, mis hakkab kehtima 2016. aasta alguses. See nimekiri on meil kenasti olemas ja suuremad huvilised on sellega kindlasti tutvunud. Eelnõuga tõstetakse ka võõrliikide kasutamise nõuete rikkumise eest juriidiliste isikute karistamise maksimaalne määr 32 000 euronit.

Teise sisulise muudatusena täpsustatakse loodusdirektiivist ülevõetavaid sätteid. Direktiivi kohaselt peavad liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, et vältida Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel aladel elupaikade ja liikide olukorra halvenemist, samuti nende liikide häirimist, mille kaitseks ala on moodustatud. Väljakujunenud halduspraktika kohaselt kehtestatakse ka praegu Natura 2000 aladele loodusdirektiivile vastav kaitsekord. Kuna enamikul selle võrgustiku aladel on juba kehtestatud riikliku kaitse kord, siis sisu poolest on loodusdirektiivi nõudeid täidetud. Kuid selguse huvides sätestatakse meie looduskaitseseaduses, et riigisiselt võetakse ka Natura 2000 võrgustiku ala kaitse alla kaitse tagamise kohustuse alusel ning arvestades kaitseväärtuste ökoloogilisi vajadusi. Samuti täiendatakse seadust sättega, mis annab loodusdirektiivi artikli 4 lõike 4 kohasele eriloodusalale üheselt mõistetava tähenduse Eesti õiguses.

Kolmanda muudatusena eemaldatakse seadusest kuupäev, mil kaotavad kehtivuse enne seaduse jõustumist moodustatud kaitsealade ja looduse üksikobjektide kaitse-eeskirjad, kui neid ei ole kehtiva seaduse alusel uuendatud või kaitset kehtetuks tunnistatud. Looduskaitseseaduses on nn vana kaitsekorraga aladele eeskirjade seadusega kooskõlla viimise tähtajaks seatud 1. mai 2016, töörahva püha. Arvestades uuendamist vajavate eeskirjade suurt arvu, eelnõu menetlemiseks kuluvat aega ning keerukamaks ja aeganõudvamaks muutunud sisu ja vorminõudeid, on see kuupäev liiga optimistlik. Kui nimetatud tähtaega ei muudeta, tekib olukord, kus kaitsekorra kehtivuse kaotamise tõttu jäävad mitmel kaitsealal loodusväärtused kaitseta ja võivad kahjustuda või halvimal juhul hävida.

Kokku võttes märgin, et tegemist on seaduseelnõuga, mis viib Eesti õigusaktid kooskõlla Euroopa Liidu õigusaktidega ja aitab tagada meie loodusväärtuste säilimise ja kaitse. Täna tähelepanu eest!

14:25 Esimees Eiki Nestor

Küsimused eelnõu algatajale. Peeter Ernits, palun!

14:25 Peeter Ernits

Lugupeetud juhataja! Hea minister! Huvitav oli seda kõike lugeda, aga ma küsin teilt otse. Te tahate koristada ära tähtaja 1. mai 2016. Seletuskirjas ütlete, et muidu võib hävida Eesti 401 kaitsealast 190. Nimetage, mis ilusad kohad need on – et kõik kuuleksid ja teaksid.

14:26 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! Ei hakka nimetama mitte ühtegi ilusat kohta. Me suudame kõikjal kaitsekorra endiselt tagada. Lihtsalt omal ajal seadusesse pandud tähtaeg on ebarealistlik. Saame oma uued kaitsekorralduskavad ja -eeskirjad korda, aga mitte 1. maiks 2016.

14:26 Esimees Eiki Nestor

Kalev Kotkas, palun!

14:26 Kalev Kotkas

Täna, härra eesistuja! Austatud minister! See eelnõu võimaldab täiendavalt alasid looduskaitse alla võtta. Nendele aladele tõenäoliselt laieneb siis ka looduskaitsealade alade maamaksusoodustus, mis omakorda vähendab tulude laekumist kohalikesse eelarvetesse. Kas te oskate midagi öelda selle eelnõu mõju kohta kohalikele eelarvetele? Seletuskiri seda ei maini.

14:27 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! Ei ole plaanis selle eelnõu raames looduskaitsealasid laiendada hakata. Olukord jääb samaks, kas see eelnõu saab seaduseks või ei saa. Samas ma ministrina ütlen teile, et lisaks kohalike eelarvete muredele tuleb kindlasti otsustada, kuidas üleüldse kõik see, mis tuleneb ennekõike eraomanikele looduskaitsepiirangutest, saaks kompenseeritud ja seda juba nende inimeste eluajal. Ma kavatsen oma igapäevast tööd edasi nõnda teha, et see nii läheks.

14:28 Esimees Eiki Nestor

Mark Soosaar, palun!

14:28 Mark Soosaar

Lugupeetud juhataja! Austatud minister! Ma saan aru, et selle eelnõu fookuses on eesmärk ära hoida selliseid juhtumeid, et Peeter Ernits ei saaks teist korda Niiluse krokodille Eestisse tuua. Aga ikkagi mind huvitab, mis saab nendest isenditest, kes ise siia vaikselt tulevad, nagu šaakalid ja mõned taimed, mille seemned näiteks raudteerongidest maha pudenevad, jms. Kuidas nendest jagu saada?

14:28 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! Tahaks öelda, et keskkonnaministri silm jõuab igale poole. Paraku ei julge selle peale mürki võtta. Šaakalile oleme lahenduse leidnud. Jaanuarikuus, nädal tagasi sai värskelt uuendatud jahieeskirja. Šaakal on väikeuluk ja kuulub küttimisele samamoodi kui hunt. Ootan huviga, millal esimesest šaakali küttimisest teatatakse. Mis puutub juhuslikult Eestisse sattunud taimedesse, siis kõik ei pruugi ministri valvsa silma alla sattuda, aga kui tuua mõned näited, mis on kirjas selles kuulsas 37 liigist koosnevas võõrliikide nimekirjas, siis Sosnovski karuputk ja pärsia karuputk on liigid, mille puhul riik panustab rahaliselt, et nende levikut kontrolli all hoida. Aga kindlasti ma iga uue eksootilise taimeni ei pruugi kohe jõuda.

14:29 Esimees Eiki Nestor

Urve Tiidus, palun!

14:29 Urve Tiidus

Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud minister! Mina tahan ka küsida nende võõrliikide kohta, kellele see regulatsioon iseenesest suurt korda ei lähe. Pean silmas Läänemeres levivaid võõrliike, kes reisivad laevadega kaasa ning on väga kohanemisvõimelised ja agressiivsed. Paljud teavad, et sellised on näiteks hiina villkäppkrabi ja ümarmudil. Aga osa Läänemerest on Natura 2000 kaitseala. Kuidas see eelnõu seda osa võõrliikidest mõjutab? Kas nad on seal nimekirjas ja kuidas meres seda asja reguleerida saab?

14:30 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! Ei pruugi olla väga häid lahendusi. Mis puutub ümarmudilasse, siis olen oma silmaga näinud, kuidas see kala on Kuressaare kuursaali seina peal menüüs kirjas. Nii et osa nendest annab ära süüa. Mitte kõikide võõrliikide tõrjumiseks ei ole meil erikava olemas ja teinekord ei pruugi see tõrjumine üldse võimalik olla. Küll aga ütleb see direktiiv, et inimene peaks nende transpordil ja üldse vältima seda ja teist – on pikk joru keelatud tegevusi ja teinekord mõjub halvasti ka tegevusetus.

14:31 Esimees Eiki Nestor

Martin Helme.

14:31 Martin Helme

Aitäh, härra spiiker! Lugupeetud minister! Nagu ma aru sain, nende võõrliikidega, mis loodusesse ise jõudnud on, me tegelema ei kavatse hakata. Aga mul on mure karusloomakasvatajate pärast. On räägitud minkidest ja näiteks tšintšiljadest. On teil ülevaadet, kui palju on Eestis neid farme, kus selle seadusmuudatuse tagajärjel ei tohi enam karusloomi pidada, paljundada ega importida? Kui palju seal on loomi, kui mitut töökohta see puudutab, kui palju eksporditulu jääb meil saamata? Karusloomakasvatus on Eestis suunatud peamiselt ekspordile.

14:31 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! Ma arvan, et seda oskab pärast seletada kaasettekandja. Aga kui me vaatame seda Eesti õigusesse ülevõetavat nimekirja, kus on kirjas 37 liiki, siis näeme, et minkidest ei räägi see sõnagi.

14:32 Esimees Eiki Nestor

Mati Raidma, palun!

14:32 Mati Raidma

Suur tänu! Austatud minister! Me teame, et kaitse-eeskirjade ja korralduskavade uuendamise protsess on küllaltki emotsionaalne ja kontaktiderohke. Tahan üle küsida, ega selle kuupäeva väljavõtmine ei tähenda ju seda, et probleemist distantseerutakse. Kas ikka jätkatakse aktiivselt koostöös kogukondadega nende dokumentide lõplikku viimistlemist?

14:32 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! Lühike vastus on jaa. Me oleme seda omavahel ka rääkinud, et isegi nii võimas keskkonnaminister, nagu olid sina enne mind, ei saanud selle tööga nii kaugele, et võiks 1. maiks lõpetada. Sa ütlesid, et sinu aeg jäi veidi lühikeseks. Ma aktsepteerin seda, aga näe, mina ka ei suuda. Nii et töö kogukondadega jätkub. Eeskirjad peavad saama võimalikult kiiresti koostöös kogukondadega läbi räägitud ja siis lõpuks ka õigusakti jõu.

14:33 Esimees Eiki Nestor

Henn Põlluaas, palun!

14:33 Henn Põlluaas

Aitäh, hea eesistuja! Lugupeetud sõnavõtja! Veidi kummaline on, et te ei taha selgitada, milliseid loomaliike see puudutab. Seletuskirjast tuleb otseselt välja, et see puudutab kõiki meie karusloomakasvandustes kasvatatavaid, aretatavaid ja paljundatavaid loomaliike: sinirebast, hõberebast, ameerika naaritsat, tšintšiljat jt. See sektor annab tööd väga paljudele, sadadele ja tuhandetelegi inimestele – otseselt kasvatajatele, müüjatele, moeloojatele, õmblejatele jne. Keila vallas on Karjaküla karusloomafarm kõige suurem tööandja. Kui te tõmbate sellele kriipsu peale, siis te hävitate ka kõik senised investeeringud ja loote ka sotsiaalse katastroofi ohu, sest kõik need tuhanded inimesed jäävad ju ilma tööta.

14:34 Esimees Eiki Nestor

Küsimuse esitamise aeg on ammu läbi. Loodetavasti oli selle sisu ministrile arusaadav.

14:34 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Jaa, aitüma! Sellist plaani ei ole, mida te kirjeldasite.

14:34 Esimees Eiki Nestor

Peeter Ernits, palun!

14:34 Peeter Ernits

Aitäh, hea juhataja! Hea minister, avage palun seda tausta! Ühes punktis on, et juriidilistele isikutele võib nüüd virutada praeguse 3200 euro asemel kümnekordselt, 32 000 euroga. Keda see eelkõige puudutab? Kas see puudutab mingifarme, kas see puudutab aianduspoode, kes massiliselt müüvad väljamaalt toodud taimi, mille tagajärjel on hakanud levima näiteks need hirmsad punased teod, või puudutab see kedagi kolmandat?

14:35 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! See loogika, nii palju kui minule on seda selgitatud, tuleneb meie üldisest karistuspoliitika loogikast. Füüsiliste isikute ja juriidiliste isikute trahvimäärad on erinevad, ja seda samas suurusjärgus, nagu selles eelnõus on välja pakutud. Kui nüüd püüda konstrueerida näidet, kelle kohta see võiks käia, siis vahest tõepoolest mõni juriidiline isik, kes toob mõne eksootilise looma Eestisse kauplemiseks, mida ta selle seaduse kohaselt teha ei tohi. Ega mul ühtegi paremat näidet tuua ei ole.

14:35 Esimees Eiki Nestor

Mart Helme.

14:35 Mart Helme

Aitäh, eesistuja! Lugupeetud minister! Minu poole on just nimelt sellesama seaduseelnõuga seoses pöördunud Eesti tšintšiljakasvatajad ja avaldanud tõsist muret, et nende tegevus, nende investeeringud, nende sissetulekud võivad sattuda löögi alla. Kas te praegu seal kõnepuldis kinnitate üheselt ja selgelt mõistetavalt, et selle seaduse vastuvõtmine ei sunni neid oma seniseid investeeringuid korstnasse kirjutama ja oma ettevõttest loobuma?

14:36 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Tahan küll kinnitada. Huvitaval kombel minuni ei ole sellised pöördumised jõudnud. Ma ei tea, miks nad just teid on välja valinud ja mitte keskkonnaministrit.

14:36 Esimees Eiki Nestor

Külliki Kübarsepp, palun!

14:36 Külliki Kübarsepp

Aitäh, hea esimees! Hea minister! Mul on selline küsimus. Kas see eelnõu, kui see seaduseks saab, lahendab ka selle kogukondade tõstatatud probleemi, et kui looduskaitsealade piiranguid laiendatakse, siis ilma sotsiaal-majandusliku analüüsita? Kas te sellele olete mõelnud? Kas see üldse on nii ja kui on, siis kas see seadus annaks lahenduse?

14:37 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! See eelnõu lahendust ei paku. Mis puudutab üldse seda, kas see eelnõu peaks saama vastu võetud sellisel kujul, nagu ta esimesele lugemisele on esitatud, siis minu vastus on, et ei. Keskkonnaministeerium ise tuleb lagedale teatud muudatustega, mille üheks näiteks võib tuua täna Kaitseministeeriumiga kokkulepitu, et Kaitseväe harjutusaladele oleks kokkuleppel keskkonnaametnikega ikkagi võimalik rajatise rajada. Selline muudatus siis. Me tuleme välja ka teatud paindlikkusetepanekutega, mis puudutavad näiteks II kaitsekategooria liike. Nende puhul peaks saama otsustada, kas kaitse alla võtmine on vajalik või mitte. On ka võimalik suurem riigisisese regulatsiooni muutmine.

Nüüd see teema, millest te rääkisite – 2016. aasta tegevusplaanis on meil seaduse väljatöötamiskavatsuse kokkupanek ja katsume läbi käia kõik, mis võiks Eesti elu teha paremaks nii, et loodus säilib. Olen keskkonnaministrina kuulutanud 2016. aasta looduskaitse ja inimese lähenemise aastaks, mis sisu poolest tähendab seda, et looduskaitse ja inimene saavad teineteisele lähemale, et me suudame oma debatte kvaliteetselt läbi viia, suudame oma piiranguid põhjendada ja suudame "jah" ütelda seal, kus "ei" öelda vaja ei ole ning "jah" on võimalik. Lihtne ette kujutada, raske igapäevaselt ellu viia, aga olen valmis selle nimel pingutama.

14:38 Esimees Eiki Nestor

Andres Ammas, palun!

14:38 Andres Ammas

Lugupeetav eesistuja! Lugupeetav minister! Kolleegide mõni minut tagasi esitatud küsimused ajendavad mindki muretsema. Kas te ütleksite korra veel, mil viisil see seadus ja sellest tulenevad võimalikud alamastme õigusaktid mõjutavad karusloomakasvatust Eestis? Või ei mõjuta need seda mingil viisil?

14:39 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Teil kõigil või vähemalt enamikul on olemas kenad nutiseadmed. Kui ei ole, küsige naabrite käest! Te näete, et selles konkreetses üleeuroopalises võõrliikide nimekirjas on 37 liiki. Näiteks on seal selline vahva taim nagu prügi-neitsirohi ja niisugune loom nagu hallorav. Selle nimekirja alamaktiga meie seadustikku ülevõtmine puudutab konkreetset neid 37 liiki ega muuda mingil moel valdkonda, mis on juba kuidagi reguleeritud. Automaatselt see karusloomafarme ära ei kaota.

14:40 Esimees Eiki Nestor

Henn Põlluaas, palun!

14:40 Henn Põlluaas

Aitäh! Ma tegelikult soovisin sedasama küsida. Proovisin küsimist tühistada, aga ei jõudnud. Ma siis küsin üle. Kas te kinnitate, et Eesti karusloomakasvatusele ja -tööstusele sellest EL-i määrusest tulenevalt mingisuguseid lisakulutusi, kahju ega ohtu ei teki?

14:40 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Julgen jääda selle juurde. Kindlasti oleme Keskkonnaministeeriumis valmis selgitama kõikidele nendele gruppidele, kes mingisugust hirmu tunnevad, kuidas see neid tegelikult puudutada võiks. Saame seda informatsiooni kõigile üheselt jagada, nii et iga farm ei pea meile oma karusloomalembest saadikut saatma. Ma isiklikult toetan ka majanduse arengut Eesti riigis.

14:40 Esimees Eiki Nestor

Jaanus Karilaid.

14:41 Jaanus Karilaid

Aitäh juhatajale! Hea ettekandja! On tekkinud täiesti harukordne situatsioon: ma pean täna toetama Mart Helmet, Andres Ammast ja ka Henn Põlluaasa. Täna hommikul helistas mulle üks Läänemaa tšintšiljakasvataja, kes samuti selle eelnõu pärast hirmu tunneb. Ta näeb seal töökohtade ja kasumi kadumist. Olenemata sellest, kas parlamendi roll on kasvanud või ministeeriumi roll vähenenud, võib-olla võiksite saata meile ühe kirja, et need hirmud maha võtta. Mis te arvate sellest mõttest?

14:41 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! Mul peale seda päevakorrapunkti saavad asjad siin majas aetud. Lähen siis töö juurde ja võtame selguse loomise ette.

14:41 Esimees Eiki Nestor

Kalev Kotkas, palun!

14:41 Kalev Kotkas

Täna, härra eesistuja! Austatud minister! Minu esimesele küsimusele vastates sa väitsid, et selle tulevase seaduse alusel täiendavalt alased looduskaitse alla ei võeta. Aga tsiteerin seletuskirja: "Direktiivi täpseks ülevõtmiseks tuleb sõnaselgelt sätestada, et direktiivi kohaselt kaitset vajavad alad tuleb ilmingimata kaitse alla võtta." Kas see tähendab seda, et direktiivi nõuded on meil juba täidetud ja midagi lisaks ei tule teha?

14:42 Keskkonnaminister Marko Pomerants

Aitüma! Need alad on meil tõepoolest enamikus Natura raames kaitse alla võetud. Küll võib tulla päriselust tulenevaid muudatusi, mingit piiride korrigeerimist. Me ei saa öelda, et kõik jääb sada protsenti nii, nagu 15 aastat tagasi tehti. Mõnes kohas võib olla vähenemist, mõnes kohas kasvamist, aga praegu meil seda eraldi teadmist ei ole, mis see bilanss olema saab, sest see on pidev protsess.

14:42 Esimees Eiki Nestor

Ministrile rohkem küsimusi ei ole. Aitäh! Keskkonnakomisjoni ettekandja on komisjoni esimees Rainer Vakra. Palun!

14:43 Rainer Vakra

Austatud juhataja! Head kolleegid! Riigikogu keskkonnakomisjon arutas looduskaitse seaduse muutmise seaduse eelnõu 155 mullu 14. detsembril. Eelnõu tutvustasid komisjoni liikmetele keskkonnaminister Marko Pomerants, Keskkonnaministeeriumi looduskaitse osakonna juhataja Taimo Aasma ja õigusosakonna juhataja Eda Pärtel. Nii nagu minister siin saalis juba korduvalt selgitas, seletati ka istungil, et eelnõu eesmärk on viia võõrliikide kasutamist reguleerivad sätted vastavusse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega. Eelnõuga soovitakse karmistada juriidiliste isikute karistamist võõrliikide kasutamise nõuete rikkumise eest.

Aga mille vastu siis keskkonnakomisjoni liikmed huvi tundsid? Nad tundsid huvi, kas ka Eestis on

Euroopa Liidu õigusest tulenevalt mõni rikkumismenetlus algatatud. Ministeeriumi esindajad selgitasid, et rikkumismenetlust ei ole algatatud, kuid teistes riikides on seda ette tulnud ja nii tuleb Euroopa Liidu määruse nõuded meiega seadustikku üle võtta. Istungil toimunud arutelu järel leidis komisjon, et kuna loodusobjektide kaitse alla võtmise protsessi ja kaitse planeerimisega seoses on komisjon saanud mitmeid kirju, tuleb eelnõu esimese ja teise lugemise vahel korraldada arutelu, millesse kaasatakse ka kõik nende kirjade autorid. Komisjon leidis, et muudatusettepanekute esitamise tähtaeg peab olema tavapärasest pikem, et kaitse alla võtmise regulatsiooni täiendamist saaks põhjalikumalt arutada. Etteruttavalt ütlen, et muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on 12. veebruar 2016.

Komisjoni esimehena võtan ma endale õiguse täiendada eelkõnenenud ministrit, kes võib-olla punkt-punktilt seaduseelnõuga tutvunud ei ole. Headel kolleegidel siin saalis on tekkinud mitmeid küsimusi. Eelnõu seletuskirjas on punkti 7 selgitades tõepoolest kasutatud sõna "mingifarm". See lause, mis on siin saalis korduvalt küsimusi tekitanud, kõlab nii: "Samuti on 3200 eurot selgelt liiga leebe karistus rikkumiste eest, mis võivad meie loodust väga oluliselt negatiivselt mõjutada, nagu näiteks illegaalsete ja /või nõuetele mittevastavate mingifarmide või teiste looduslikku tasakaalu ohustavate liikide kasvanduste rajamine." Sellel ei ole mitte midagi ühist Euroopa Liidu otsusega lisada nimekirja veel 37 liiki. Tegemist on konkreetse trahvimäära tõusuga juhul, kui Eestis keegi teist või teie tuttavatest või teile kirja saatnutest sooviks ühel heal päeval asutada illegaalse tšintšilja- või mingikasvanduse. Ja ennäe imet, kui Keskkonnaamet või Keskkonnainspeksioon selle avastab, siis on nii, et kui varem oli võimalik seda trahvida 3200 euroga, siis edaspidi, kui me siin saalis selle heaks kiidame, on trahvimäär 32 000 eurot. See punkt ei puuduta legaalseid mingifarme, mis vastavad kõikidele nõuetele. Nagu me teame, alles mõni aasta tagasi võeti vastu topeltaia nõue ja muud täiendused. Kui aga kellelgi ei ole pahatahtlikku ega kuritegelikku soovi looduslikku tasakaalu rikkuda, siis teda see punkt ei puuduta.

14:47 Esimees Eiki Nestor

Küsimused komisjoni ettekandjale. Viktor Vassiljev, palun!

14:47 Viktor Vassiljev

Aitäh, härra Riigikogu esimees! Lugupeetud keskkonnakomisjoni esimees! Ütelge palun, kas komisjoni aruteludes juhtus ka seda, et komisjon võttis mõne loomaliigi sellest nimekirjast välja või lisas mõne juurde. Või komisjon lihtsalt vaatas selle nimekirja üle – 37 või mitu loomakest seal ongi –, noogutas kaasa ja oligi kõik? Kas komisjonil on ka reaalne õigus otsustada mõni liik sinna juurde panna või sealt ära võtta?

14:47 Rainer Vakra

Aitäh! Komisjonile selgitas istungil Euroopa Liidu täiendatud võõrliikide nimekirja Taimo Aasma. Sinna on lisatud näiteks karuputk, pesukaru, punakõrv-ilukilpkonn ja ameerika kevadvõhk. Meie komisjon Euroopa Liidule täiendavaid ettepanekuid ei teinud.

14:48 Esimees Eiki Nestor

Jaanus Karilaid.

14:48 Jaanus Karilaid

Aitäh juhatajale! Hea ettekandja! Sanktsiooni tugevdamisel on kahtlemata mingisugune eesmärk. Kui palju siis neid illegaalseid farme on avastatud? Kas neid rikkumisi on olnud nii palju, et senised karistused ei mõju?

14:48 Rainer Vakra

Hea kolleeg! Eestis illegaalseid farme viimasel ajal tuvastatud ei ole. Eesti ettevõtjad, nagu siin saalis juba kõlas, on seaduskuulekad ja pole sellele teele läinud. Aga nagu ka minister ütles, on mõistlik just võrdluses füüsiliste isikutega seda juriidiliste isikute trahvimäära muuta. Üheksa korda mõõda, üks kord lõika! Parem karta kui kahetseda.

14:49 Esimees Eiki Nestor

Külliki Kübarsepp, palun!

14:49 Külliki Kübarsepp

Aitäh, hea juhataja! Hea komisjoni esimees, aitäh, et farmidele tähelepanu pöörasite! Tegelikult peaks see tähendama seda, et farmiomanikud peaksid rohkem hakkama investeerima ehitistesse. Kas on olemas ka mingi abimeede, mis aitaks farmiomanikel investeerida, et seadust täita ja et ei tekiks ohtlikke olukordi?

14:49 Rainer Vakra

Aitäh hea küsimuse eest! Vastan uuesti ja proovin seda teha veel selgemalt. Regulatsioon puudutab illegaalseid või nõuetele mittevastavaid mingifarme. Täna seisuga Keskkonnainspektiooni, Keskkonnaameti ja Keskkonnaministeeriumi andmetel ühtegi illegaalset farmi Eestis ei ole. Ma veel kord rõhutan, et mingifarm on lihtsalt üks näide. Miks ei võiks näiteks viie aasta pärast kellelgi tulla pahatahtlik mõte rajada näiteks pesukarufarm? Pesukaru on tolle uue Euroopa Liidu määruse kohaselt võõrliigina Euroopa Liidus keelatud. Kui selline farm avastataks, siis täna saaks Keskkonnainspektatsioon selle omanikke trahvida 3200 euroga, tulevikus saab 32 000 euroga. Tegu ei ole sammuga praeguste ettevõtjate korralekutsumiseks, pigem on see ettenägelik samm, millega tahetakse juhtida tähelepanu, et selline tegevus on ökosüsteemile ja loodusele kahjulik.

14:50 Esimees Eiki Nestor

Andres Herkel, palun!

14:50 Andres Herkel

Aitäh! Täna teid, härra komisjoni esimees, eriti just ministri ettekande täiendamise eest! See oli väga huvitav. Ma küsin aga teie avalduse kohta, et olemasolevaid farme sanktsiooni karmistamine ei puuduta. Mina loen küll sellest samast punktist välja, et jutt on illegaalsetest ja/või nõuetele mittevastavatest mingifarmidest. Millega on tagatud see, et kõik mingifarmid nüüd ja edaspidi nõuetele vastavad?

14:51 Rainer Vakra

Aitäh! Nõustun teie küsimuses peitunud vastusega. Loomulikult, kui olemasolevad mingifarmid ja tšintšiljafarmid täna, 13. jaanuaril 2016 vastavad kõikidele nõuetele, siis see ei tähenda, et see nii ka edaspidi on. Kui keegi otsustab pärast seda, kui see seadus on siin Riigikogus vastu võetud, näiteks lammutada kõik aiad, lasta loomad pahatahtlikult vabadusse või asutada illegaalselt tütarettevõtte, näiteks tütar-mingifarmi, siis loomulikult saab talle määrata suurema trahvi. Aga ma kordan veel üle, et mitte mingit põhjust ei ole korrektselt seadusega kooskõlas tegutsevaid ettevõtjaid hirmutada, nõuda neilt mingeid selgitusi või neid lihtsalt üles kütta. Lähtume ikkagi eeldusest, et Eesti inimene ja ettevõtja on seaduskuulekas ja siis talle ka trahve ei määrata.

14:52 Esimees Eiki Nestor

Aitäh, Rainer Vakra! Avan läbirääkimised. Keskerakonna fraktsiooni nimel Peeter Ernits, palun!

14:53 Peeter Ernits

Hea juhataja! Head kolleegid! Oma tausta tõttu võtsin ma selle seaduseelnõu ette ja püüdsin läbi lugeda. Tunnistan teile, et vaatamata oma ettevalmistusele ma esimene kord ei saanud üldse aru, mis sinna kirja on pandud. Lugesin selle viis korda läbi. Kui te tahate lugeda seda seletuskirja, siis minu arvates isegi enamik keskkonnakomisjoni liikmeid ei saanud aru, mis on sinna kirja pandud. See on selline bürokraatlik tekst, mis võiks asjaomasesse kullafondi kuuluda. Nii palju taustaks. Teine moment. Kui vaadata, mismoodi näeb välja praegune looduskaitseseadus, 2004. aastal vastu võetud, ja mismoodi hakkab välja nägema uus, kui me selle heaks kiidame, siis tundub, et senine näeb välja päris normaalne. Aga praegu me hakkame lükkima eri kohtadesse sellist teksti. Ma loen teile mõne sätte ette. Näiteks punktist 1: "Loodusobjekt võetakse käesoleva seaduse alusel kaitse alla ka juhtudel, kui see on vajalik nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.01.2010, lk 7–25) rakendamiseks." Ja niisuguseid näiteid on hulganisti. Kui seni võis looduskaitseseaduse teksti ka välja printida ja igaüks sai

sellest aru, siis nüüd, kui sinna on mitmele poole implanteeritud eurodirektiivide teksti, märkides isegi leheküljed, näiteks 7–50 jne, on tulemus selline, nagu ta on. Nii et kui prindid looduskaitseseaduse välja uuel kujul, siis ei saa üldse aru, mis seal kirjas on. Ma rõhutan, praegune looduskaitseseadus on 50-leheküljeline, aga kui need nööbid juurde keevitada, mis eelnõus sees on, siis nööbid on suuremad kui pintsak – 83 lehekülge. Need ei kajastu ka seaduse tekstis. See oli siis teine punkt.

Kolmas punkt on see, et § 91 lõikest 1 korjatakse ära üks kuupäev: 1. mai 2016. Selle tagajärjel langevad meie 401 looduskaitsealast seletuskirja järgi löögi alla 59 või laiemas mõttes isegi 190. Tervelt 12 aastat on kaitsekorda tehtud, aga pole hakkama saadud. Samamoodi me võiks ära korjata muude menetletavate seaduseelnõude tähtajad. Näiteks, millal peaks olema abivahendid kättesaadavad vms. 12 aastat on vilkalt tööd tehtud, aga ikka pole pooltele kaitsealadele kaitsekorda. Nüüd on kõige lihtsam võtta see kuupäev välja ja siis võib jorutada nii kaua, kui kulub. Ma tahaks teada, miks see nii on. Keskkonnaminister ütles, et ta ei vasta küsimusele, millised on need kaitsealad, mis võivad löögi alla sattuda. Ma tean, et tegemist on meie kõige vanemate ja kõige kuulsamate kaitsealadega. Edasi, mis on see 32 000-eurone trahv? Kõik on muidugi kuulnud minkidest. Ma ei imesta, et sel teemal oli kõige rohkem küsimusi, aga nii palju kui ma tean, puudutab see trahv eelkõige tõenäoliselt hoopis muid tegelasi ja ärisid.

Vabandust, kas ma saan natukene aega juurde?

14:57 Esimees Eiki Nestor

Saate kolm minutit lisaaega.

14:57 Peeter Ernits

Ma nimetasin oma küsimuses aianduspoode, kes äritsevad igasuguse aianduskraamiga, levitades nii teoreetiliselt kui ka praktiliselt ohtlikke liike. Seesama punane suur tigu näiteks, kelle munad sel viisil levivad, või pilsivetega levivad igasugused mudilad ja muud tegelased. Nii et see valdkond on palju laiem.

Põhiline ja viimane märkus aga on see, et lugedes seda eelnõu, kõiki neid nööpe, mis pintsakule lisatakse, tekib küsimus Eesti looduskaitse suveräänsusest. Sisuliselt koosneb seadus ainult eurodirektiividega nõutust ja meie enda osa on muutunud marginaalseks. Olen rääkinud oma vanade kolleegidega Keskkonnaministeeriumist ja selle allasutustest. Nad kinnitasid mu kahtlusi, et tegelikult ongi igal pool direktiivid. Kas seda kõike tegelikult ka meile vaja on, on iseküsimus. Aitäh teile!

14:59 Esimees Eiki Nestor

Selle südamliku ülestunnistusega on läbirääkimised lõppenud. Komisjoni ettepanekul on eelnõu 155 esimene lugemine lõppenud. Määrati eelnõu muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 12. veebruari kell 16. Aitäh! Head aega, kohtume homme!

Istungi lõpp kell 14.59.